

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ

Charlas, Antoine Leodii, 1684

Liber Tertius De propugnatoribus Libertatum Ecclesiæ Gallicanæ; occasione illorum verborum, Libertates à Majoribus nostris tanto studio propugnatas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

LIBER TERTIUS

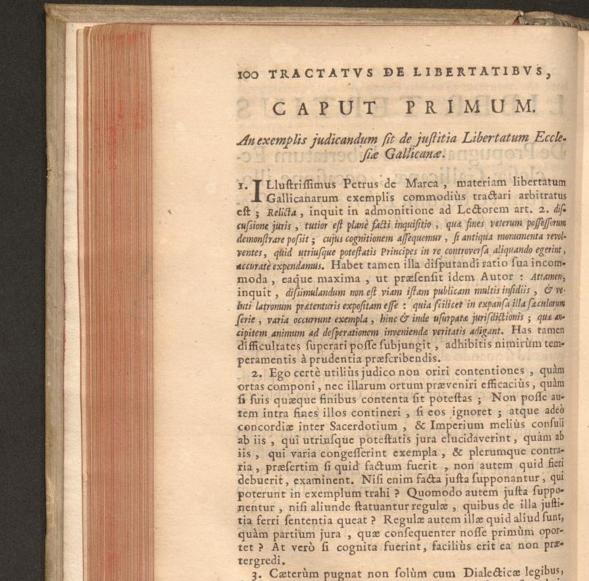
CO TRACTATVE DE LIBERTATIEVE,

De Propugnatoribus Libertatum Ecclesiæ Gallicanæ; occasione illorum verborum, Libertates d Majoribus nostris tanto studio propugnatas.

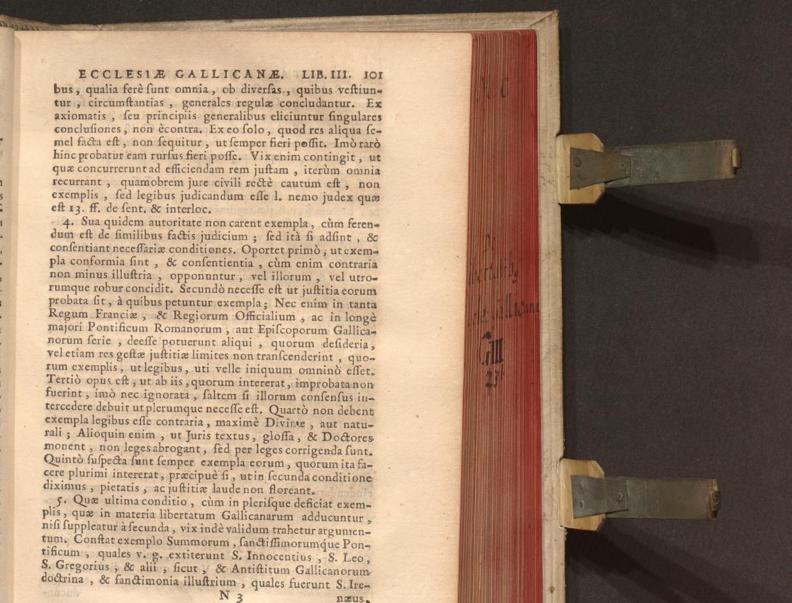
Neredibile est, quantum valeat exemplum ad confirmandas hominum voluntates in conceptis desideriis, quamque à censura se tutos arbitrentur, qui aliorum, præsertim Antiquorum, facta similia possunt allegare. Id si quando aliàs, maxime in defendendis Ecclesiæ Gallicanæ libertatibus usurpatum est à plerisque, qui licet eas antiquorum Canonum observatione definissent, nunquam tamen fere antiquis Canonibus, sed ubique exemplis, quorum etiam plurima non ita vetera sunt, conati sunt eas suffulcire. Itaque illorum examinanda funt facta, qui à scriptoribus Gallicanis tanquam suarum libertatum propugnatores laudantur. Sed quærendum primum est, quæ sit factorum, seu exemplorum vis in ferenda de justitia rerum sententia? > 1 6124 a numerat non fishing com Dielectica legibus.

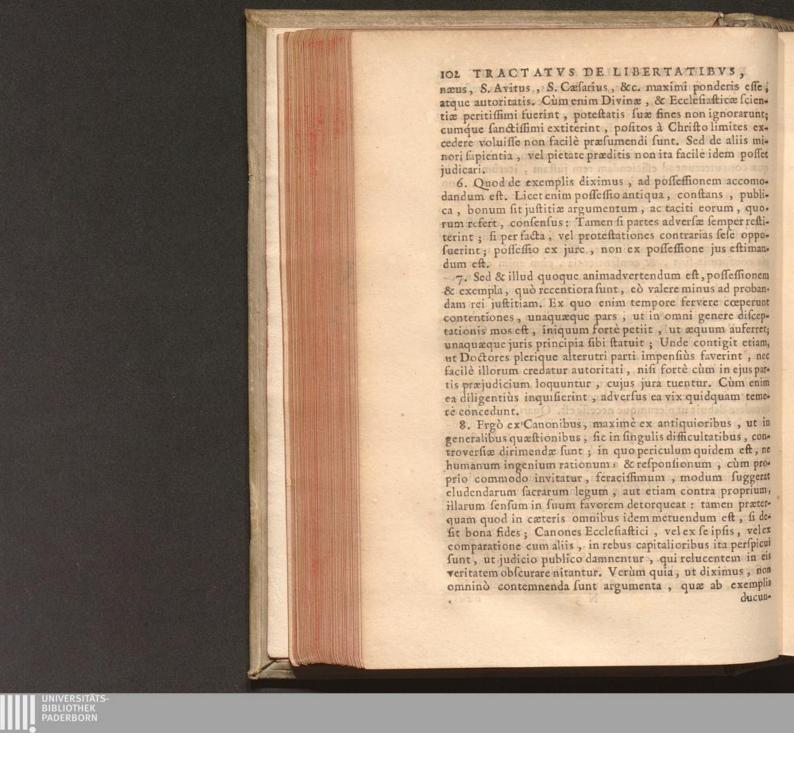
2 CA-

sed etiam cum rectærationis judicio, ut ex factis singulari-

ECCLESIÆ GALLICANÆ. LIB. III. 103 ducuntur, præcipua ex iis, quæ circa libertates Gallicanas expendenda supersunt, in hoc libro discutiemus. Jam enim occasione illarum originis aliqua in primo libro tractata

CAPUT

De sancti Gregorii Episcopi Turonensis in propugnandis libertatibus Ecclesia Gallicana studio.

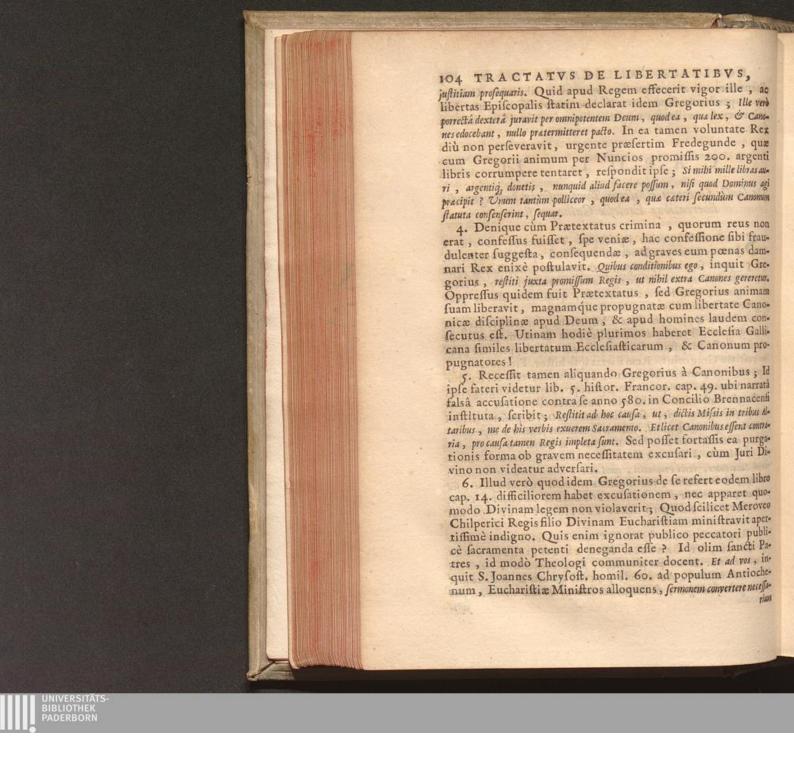
T. S Anctus Gregorius Episcopus Turonensis laudatur à Joanne Launoio Doctore Parisiensi epistolarum par. 6. ep. 5. quod fuerit vir fide dignus , & libertatun Ecelefiasticarum Affertor, & vindex aterrimus. Huic ego laudi libens fubferibo. Videamus igitur, quæ fucrint libertates, quas tanto studio pro-

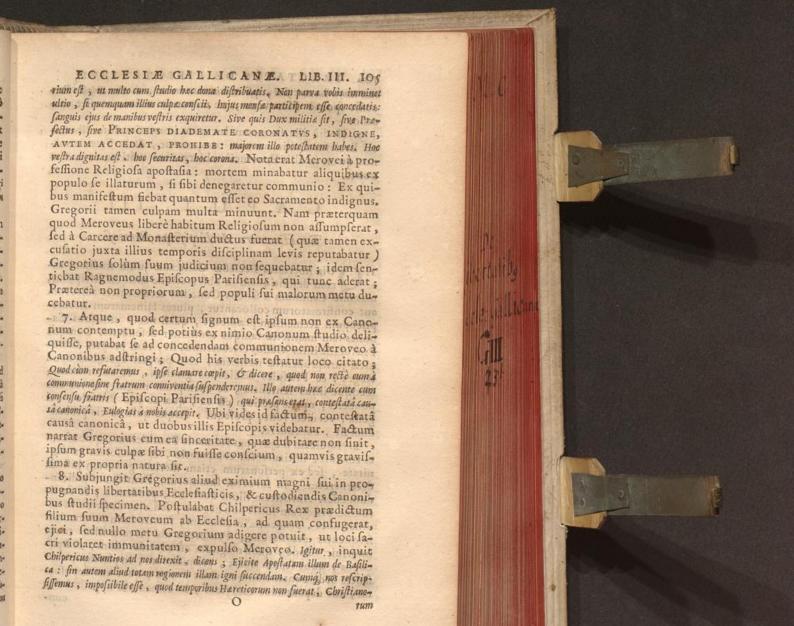
pugnavit sanctus ille Antistes Gallicanus.

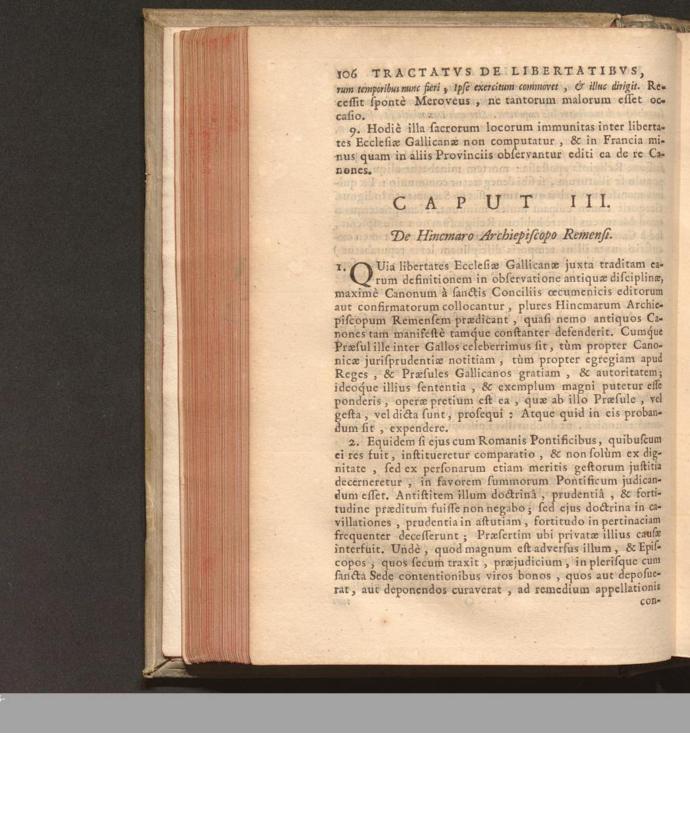
2. Anno 577. cum Rex Chilpericus, incitante Regina Fredegunde, Prætextatum Episcopum Rothomagensem de erimine læfæ Majestatis falso accusatum veller opprimere, solus restitit Gregorius. Rem narrat ipse histor. Francor. lib. 5. cap. 18. aut , utalii distingunt, 19. Ejus-narfatio ibi legetur cum voluptate. En quomodo Episcopos Parisiis congregatos, ac Regis voluntati reniti non audentes alloquitur; attenti estore quasas fermanibus meis , à sanctissimi Sacordores Dei, & prasertim vos , qui familiariores effe Regi videmini. Adhibete ei Concilium fanetum, atque Sacerdotale, ne onardescens in Ministrum Dei pereut, ac ira ejus, & Regnum perdat, & gloriam. Illis verò filentibus, adjecit; Mementore, Donini mei Sacerdotes, verbi Prophetici, quod ait, se viderit speculator iniquitatem bonninis , & non dixerit , reus erit anime percuntis. Eroo nolite filere , sed pradicare, & BONITE ANTE OCVERS REGIS FEECATA EIVS, NE FORTE EU ALIQVID MALI CONTINGAT, ET VOS REI SITIS PRO ANIMA EIVS.

3. Regem autem de servandis Canonibus seriò moner; HA-BES LEGEM, ET CANONES. HAC TE DILIGENTER RIMArei operer ex. comme que precepetint, si non observaveris!, noveris tibi Del pulicium imminere. Ac deinde ; Tu verd qui allos de juftina culpie, pollicere prins quod legem, & Canones non omierus: Et tunc credimus, quod

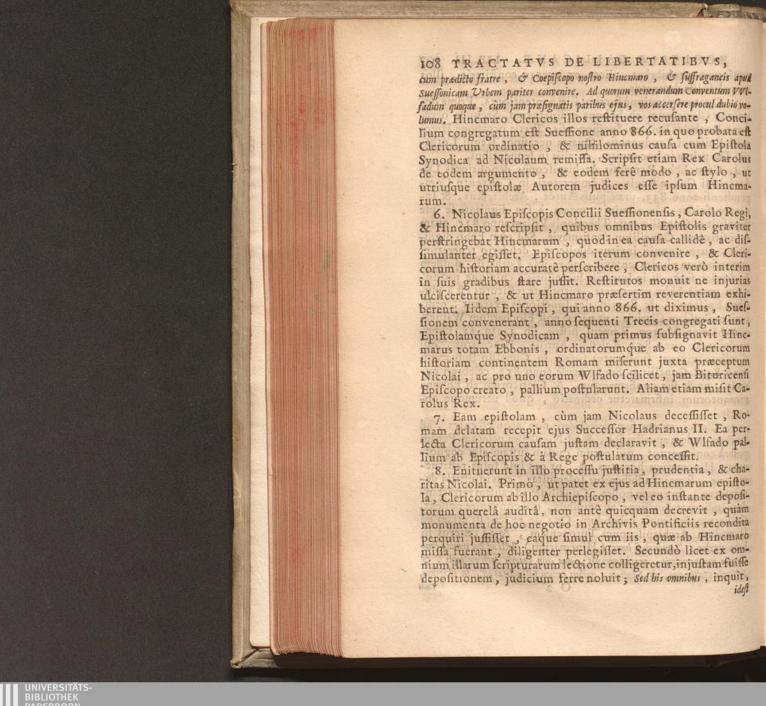
ECCLESIÆ GALLICANÆ. LIB. III. 107
confugere prohibebat, licet ex eventu constiterit, illos
inique fuisse damnatos.
3. Quatuor præcipue fuerunt illæ contentiones. Prima oc-

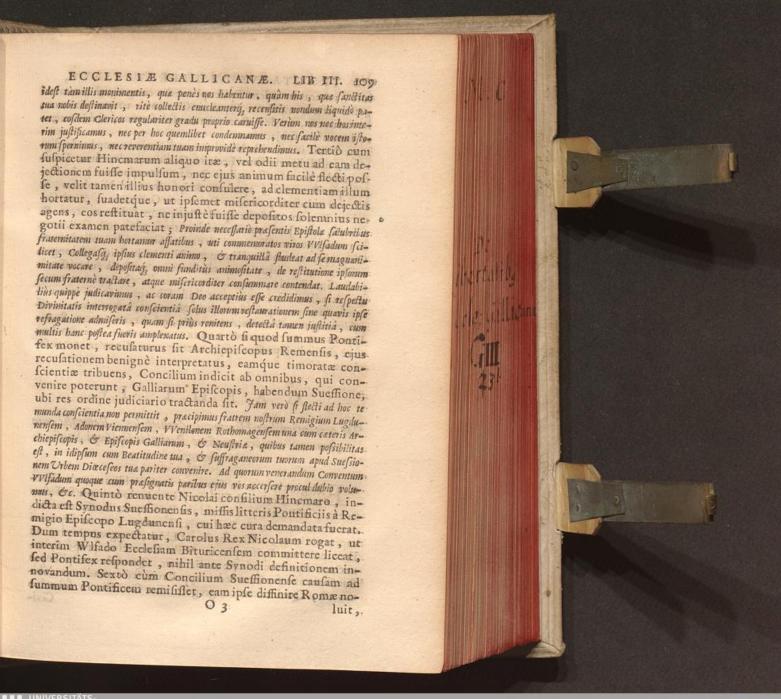
casione Clericorum ab Ebbone ordinatorum. Secunda occasione Rothaldi Episcopi Suessionensis. Tertia occasione Hincmari Episcopi Laudunensis. Quarta occasione Regni Lotharii. De prima in hoc capite, de aliis in sequentibus.

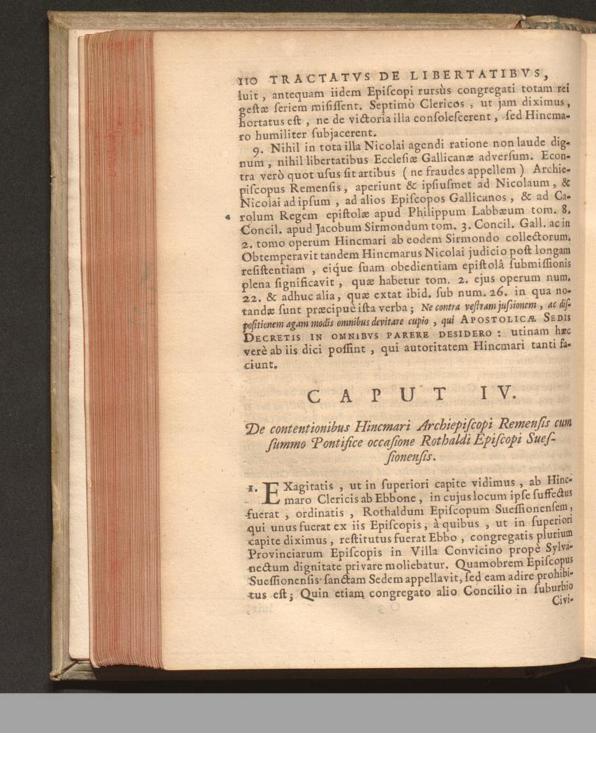
4. Cum Ebbo Remensis Archiepiscopus depositionis Ludovici Pii Galliæ Regis, & Imperatoris in Conventu Compendiensi anno 833. præcipuus Autor, Architectus, & Inventor suisset, in criminis pænam à sua dignitate se ipse deposuit in Concilio apud Theodonis Villamanno 835. quam depositionem Concilium confirmavit. Sed cum Ebbo dignitatis, quam nonnisi invitus dimiserat, desiderio teneretur, cam resumere pluries tentavit, ac re ipsa Lotharii, ejussem Ludovici silii, & in Imperio successoris, cujusque potissimum gratia Ebbo peccaverat, autoritate restitutus est à pluribus Episcopis, & Pontificales sunctiones exercuit, ordinatis quibus dam Clericis, ut narrat post Flodoardum Willielmus Marlot. Metrop. Remens. histor. lib. 3. cap. 21. Ebbone defuncto anno 851. Kalendis Aprilis, Hincmarus, qui ei adhuc viventi substitutus suerat in Concilio Beluacensi anno 845. Concilium Suessionense anno 853. celebrari curavit, ut & sua confirmaretur, & Clericorum ab Ebbone promotorum infirmaretur ordinatio, quod utrumque ob-

5. Clerici autem suæ dejectioni non acquiescentes, ad sanctam Sedem appellarunt, & ad Nicolaum primum Papam posteà consugerunt, qui eorum causam justam esse cognoscens, Hincmarum hortatus est, ut eos ipse solus restitueret, ne, si major adhiberetur solemnitas, ejus injustitia detegeretur; sin autem nollet, Concilium ad causam retractandam indicebat Suessione ab omnibus, qui convenire possent, Galliarum Episcopis habendum. Qua de re scripsit etiam ad Herardum Archiepiscopum Turonensem, & ad cæteros in hæc verba: Jamverò si hunc (Hincmarum) stessio des munda conscientia non permittit, pracipimus vos, una cum cateris Archiepiscopis, & Episcopis Galliarum, & Neustria, quibus tamen possibilitas est, in id ipsum,

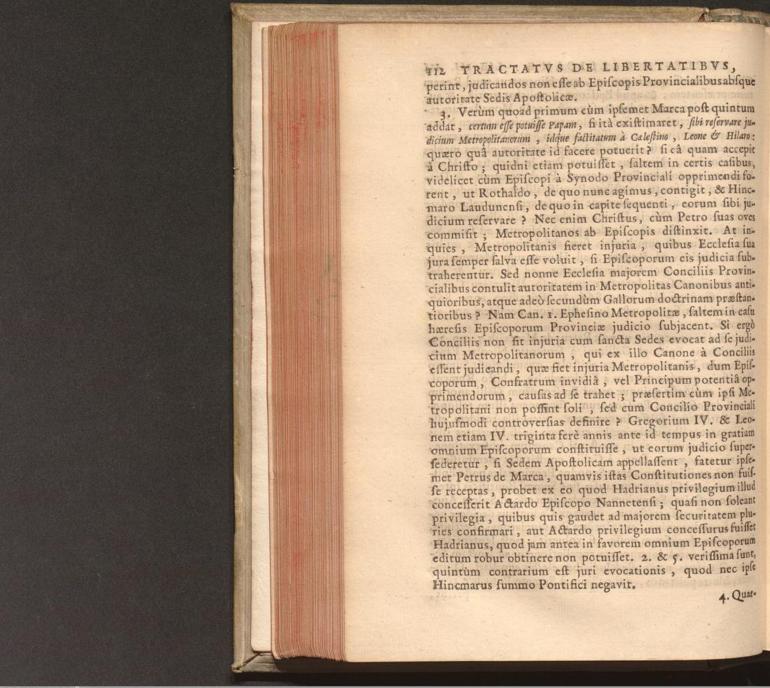

ECCLESIB GALLICANE. LIB. III. III

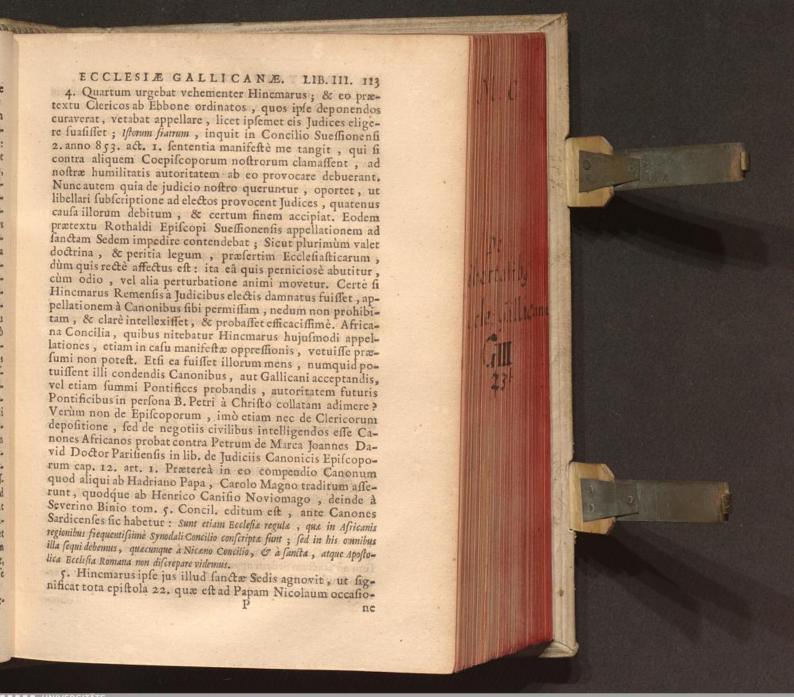
Civitatis Sueffionensis pro ea, quâ Hincmarus apud Regem
tunc præsentem, & apud Episcopos, pollebat gratiâ, & autoritate, damnatus, dejectusque est, ac in Monasterium relegatus, altero in ejus Sede collocato. Denique tamen Nicolai Papæ autoritate, crebrisque litteris, ut Romam perveniret, consecutus est. Ibi frustrà expectatis per plures menses
accusatoribus, Nicolaus Primus Papa in Ecclesia S. Mariæ
Majoris, approbante Episcoporum, Presbyterorum, & Diaconorum Conventu, vestibus Pontificalibus eum indui jussit, ea lege, ut si comparerent Accusatores, eis respondere
teneretur, nec Officia Divina celebrare, nisi aliquanto post
tempore permissus est. Tandem plenè absolutus ad suam Sedem remissus est cum litteris suæ absolutionis, & multis
commendatitiis ad Regem, ad Hincmarum Metropolitanum, ad Episcopos Galliæ universos, ad Clerum, & plebem Suessionensem. Intersuit cum ipso Hincmaro Concilio Suessionensem III. anno 866. & Tricassino anno 867.
quod evidens signum est ejus restitutioni neminem non acquievisse.

2. Sed in eo negotio ut vult Petrus de Marcalib. 7. cap. 23. dissentiebant Episcopi Gallicani à sententia Nicolai Papæ. Dicit enim Hincmarum in ea epistola, quam scripsit Summo Pontissi, quæque resertur à Flodoardo ib. 3. histo. Remens. cap. 13. evulgasse quinque arcana Episcoporum Gallicanorum quoad depositiones Episcoporum, supponens illum reliquorum Antistitum fuisse Interpretem. Arcana illa totidem esse Gallicanarum libertatum capita crederem, nisi libertates illas in Jure communi, ac in constanti Canonum observatione, quæ res arcanæ non sunt, à Gallis constitutas meminissem, Primum, ex illis arcanis erat, Synodos Provinciales posse Episcoporum, vel Clericorum causas sine Summi Pontificis interceffione definire. Secundum, accedendum effe ad Sedem Apostolicam, si causa tractetur, quam ex Canonibus decidere nequeat Synodus unius, aut plurium Provinciarum: Tertium, Episcopum depositum posse, si voluerit, post sententiam, non autem anteà interponere appellationem ad sanctam Sedem. Quartum, non posse à Judicibus electis appellari. Quintum, Metropolitanos, qui pallium à Summo Pontifice receperint ,

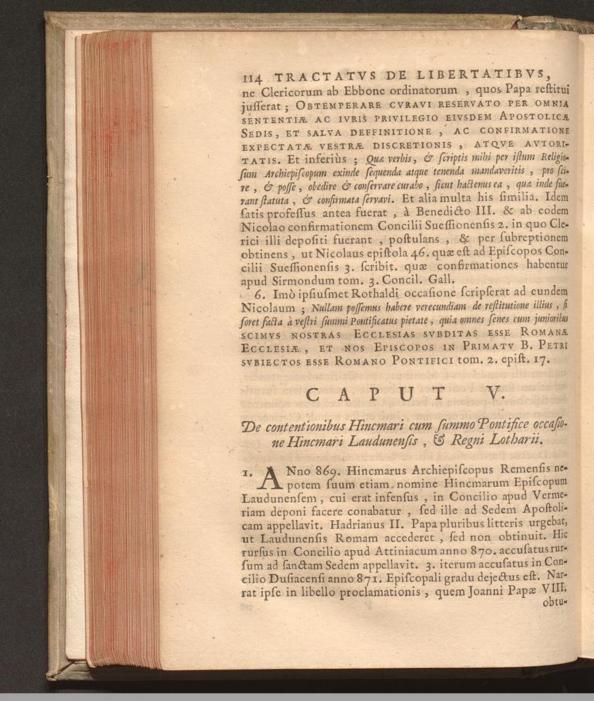
UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

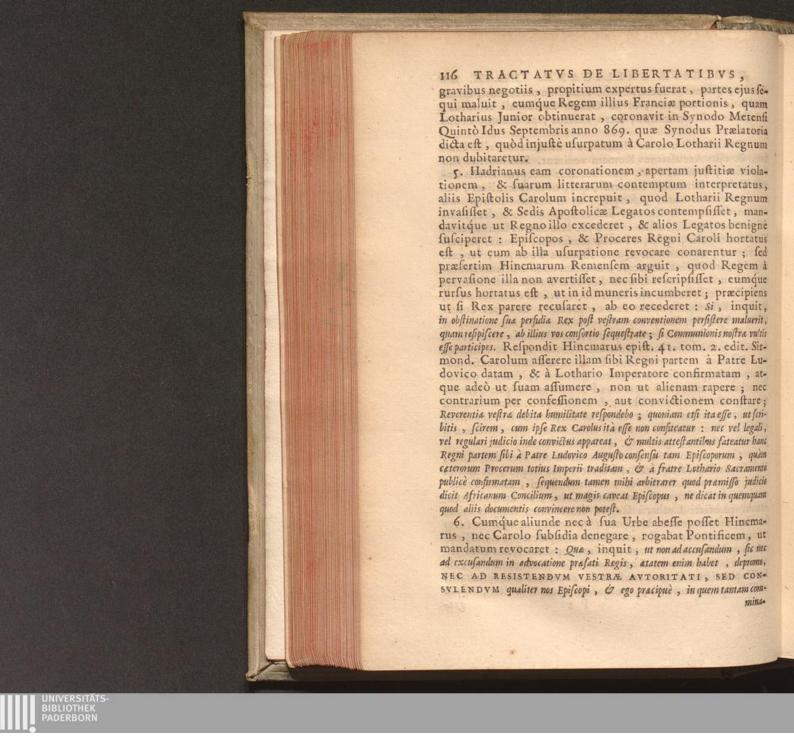
UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

BIBLIOTHEK PADERBORN

minationem intentatis, erga Regem nostrum gerere debeamus. Quapropter Domine Pater Reverendisime consulte secundam privilegium sedisvestra subjettioni nostra, ne talia nobis cujuscunque suggestione mandetis, unde inter Episcopalem autoritatem, & Regalem potestatem, inter Ecclesiam, & Rempublicam sedadum posit oriri. An negotium ulterius cum Hinemaro processeri, antiqua monimenta non docent. Solida fortassis visa est illi Hinemari ratio.

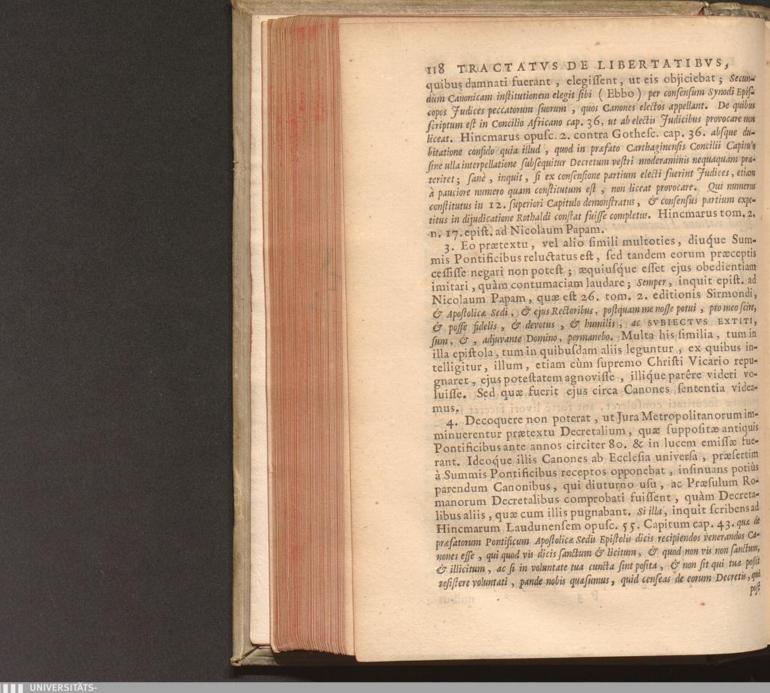
CAPUT VI.

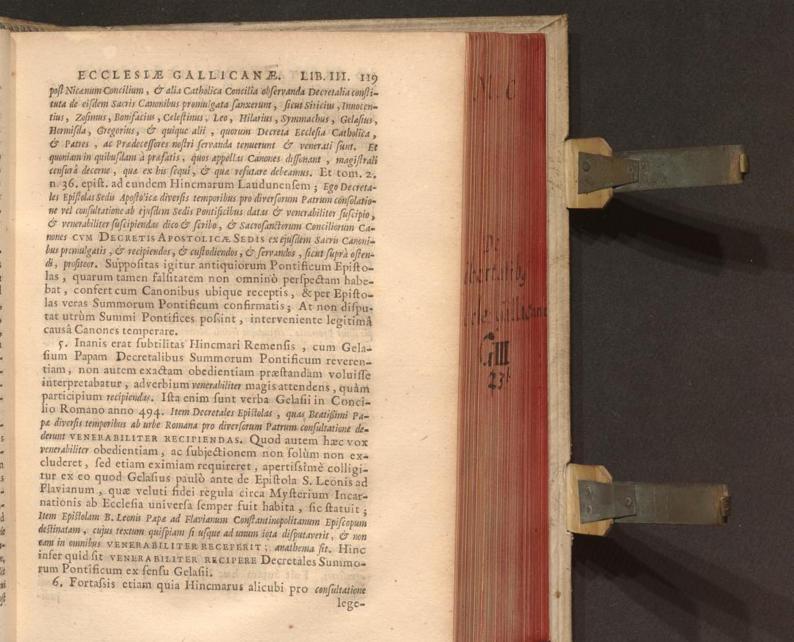
Quâ ratione Hincmarus libertates Ecclesiæ Gallicanæ defendisse videatur.

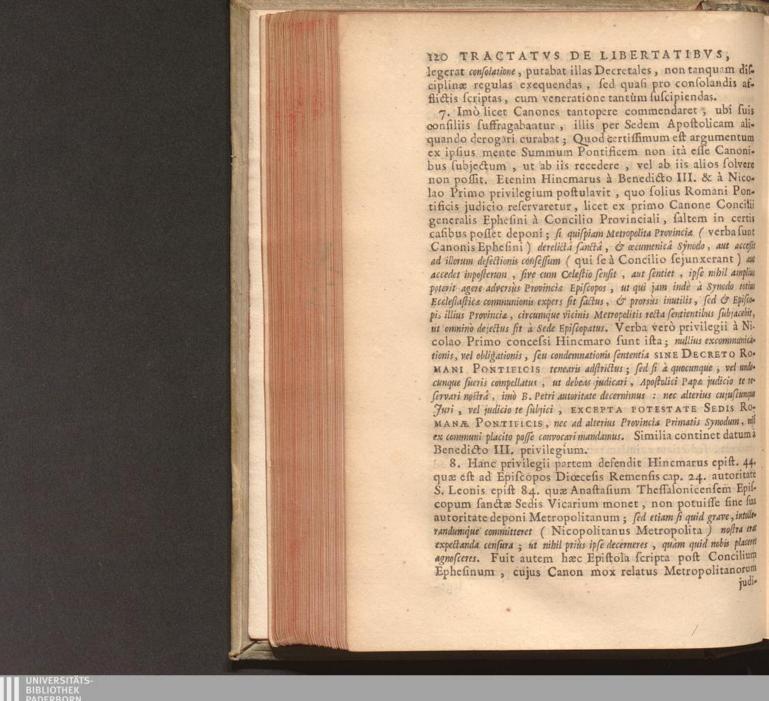
1. I N negotiis, quæ suprà retulimus non ità laudabiliter se gessit Hincmarus Remensis, ut Ecclesiæ Gallicanæ gloriandum sit talem habuisse suarum libertatum desensorem. Sed hane illi Prælato laudem tribui puto, quod Canonum autoritatem Summorum Pontisseum Decretalibus prætulisse videatur, coque prætextu tam pertinaciter suorum consiliorum executionem prosecutus sit, prohibentibus licet Romanis Antistibus.

2. Acerime quidem Canonum executionem prosequi vifus est, sed nescio an laudandus sit in eo ejus zelus. Utenim
propriæ securitati consuleret, aut forte livori faceret satis,
Canones, quos desideriis suis accomodabat, observari pertinaciter postulabat. Præcipuum ejus studium suit circa Canonem Africanum prohibentem appellationes à Judicibus, quos
partes elegissent; quiascilicet hæe appellationis prohibitio,
quam, ut diximus cap. 4. perperam affingebat Concilio Africano, viam omninò præclusisset Ebbone, ne propriam Sedem resumeret, & ab ea ipsum Hincmarum sibi sussectum expelleret; Rothaldum, qui cum aliis Episcopis, & Lothario
Imperatore Ebbonem restituerat post mortem Ludovici Pii,
quemque idem Hincmarus deponendum curaverat, Clericos
item ab Ebbone post suam restitutionem, & antequam rursus
deponeretur, ordinatos, atque urgente Hincmaro dejectos,
omni spe recuperandi gradus privasset, eo quod Judices, à

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

judicium Episcopis Provinciæ, & vicinis Metropolitis permittit; sedante Concilium Chalcedonense, cuivis Canones nonus & decimus septimus Primati, aut Episcopo Constantinopolitano illud judicium tribuunt; ne putes ideò S. Leonem, cumque secutos Pontifices ideò Metropolitanorum judicium sibi reservasse; quod Concilium Chalcedonense Ephesino derogasset; sed quod hanc à Christo facultatem accepistet, cui non possit à Canonibus quidquam detrahi.

9. Sed quis magis impugnat, quam Hincmarus regulam illam qua volunt aliqui libertates Gallicanas niti, quod scilicet summus Pontisex Conciliorum Canonibus ita subsit, ut si resistere liceat. si quidadversus Canones moliatur. Licet

9. Sed quis magis impugnat, quam Hincmarus regulam illam qua volunt aliqui libertates Gallicanas niti, quod scilicet summus Pontifex Conciliorum Canonibus ita subsit, ut ei resistere liceat, si quid adversus Canones moliatur. Licet enim Hincmari referret ad tuendum suum privilegium non subeundi alterius quam Romani Pontificis judicii, Canones 9. & 17. Chalcedonenses desendere, ut illud cum jam esset Concilii œcumenici autoritate munitum, non cogeretur sancta Sedi acceptum referre: Tamen in opusc. 55. capitum scilicet cap. 23. & cap. 24. Canones illos vi carere assirmat ex eo quod à Romanis Pontificibus non suerint recepti, quod probat testimoniis sanctorum Leonis, Gregorii, & Gelasii. Prolixiora sunt illa capitula quam ut hic exserbii debeant. Videantur, si lubet, apud ipsummet Autorem loco citato.

CAPUT VII.

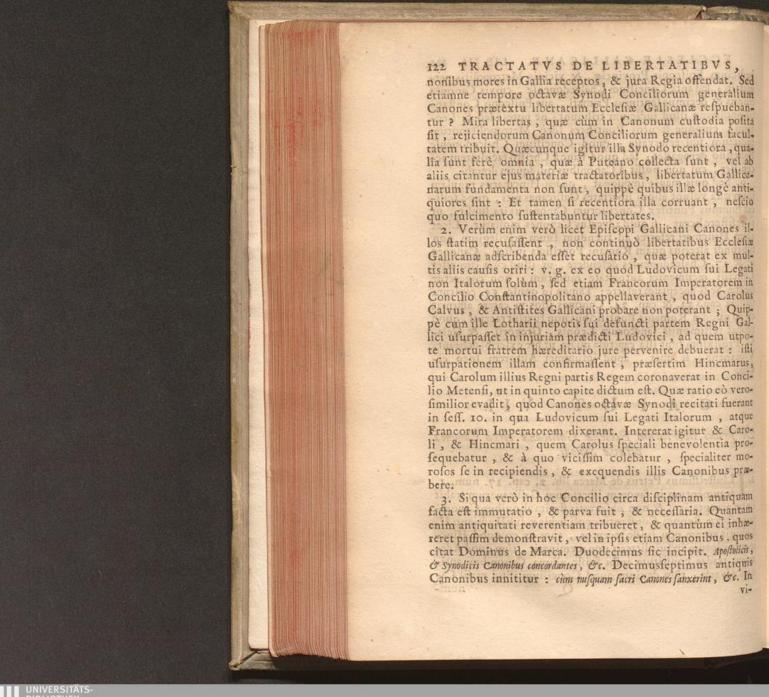
De praxi libertatum Ecclesiæ Gallicanæ circa Canones octavæ Synodi.

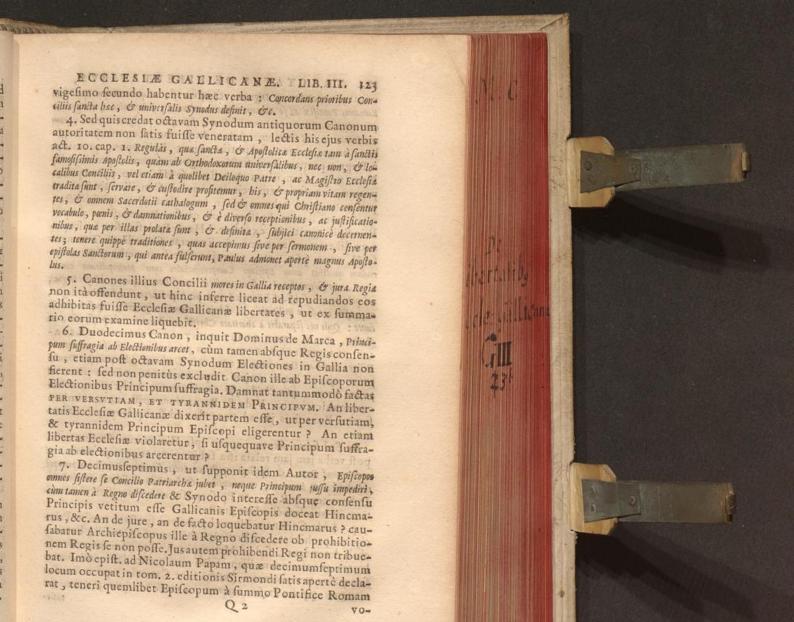
1. I Llustrissimus Petrus de Marca lib. 2. cap. 17. num. 1. argumentum in favorem libertatum Gallicanarum trahit à non acceptatis, & non observatis statim aliquibus Canonibus octavæ Synodi Constantinopoli habitæ subHadriano II. Colligit autem non suisse receptos, tùm ex eo quod Hincmarus illorum in suis litteris non meminerit, tùm quod Ademarus tradat constituta inibi suisse aliqua Canonibus antiquis adversa; tùm denique quod Concilium illud variis Ca-

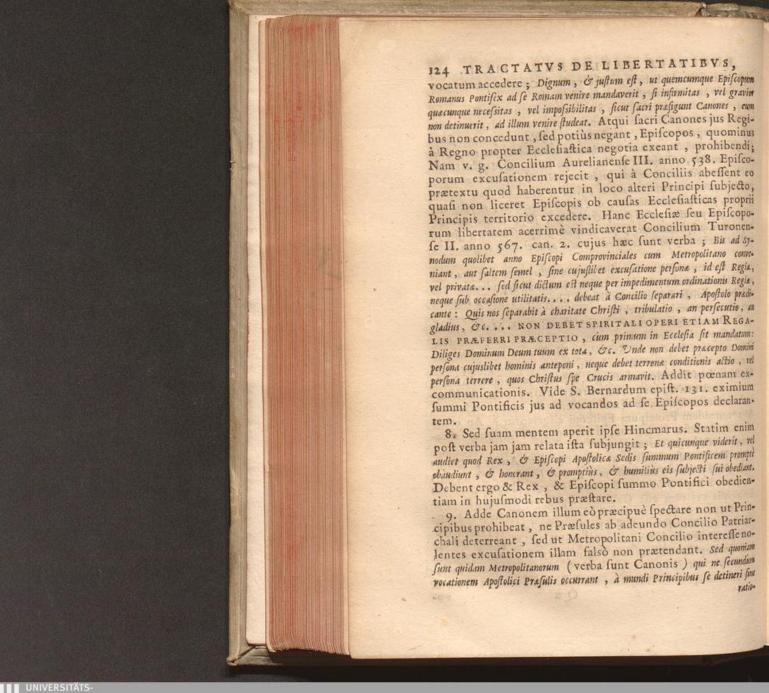
nor

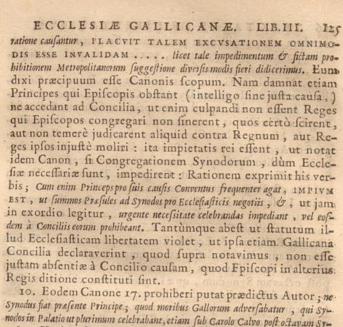

は いこれのいかは は前立

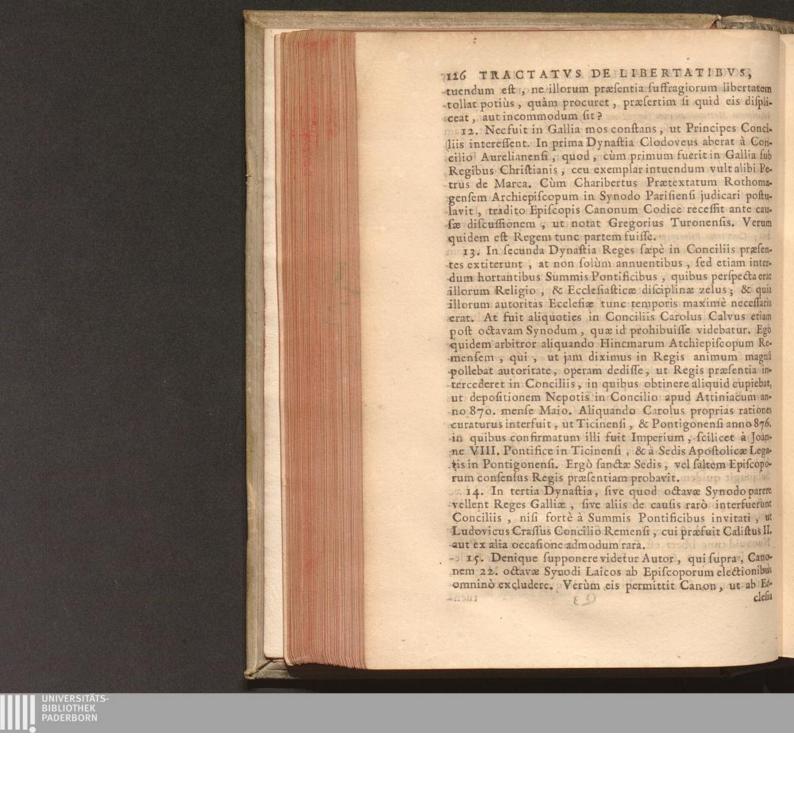
Synodus siat prasente Principe; quod moribus Gallorum adversabatur, qui synodos sin Palatio ut plurimum celebrabant, etiam sub Carolo Calvo post ostavam synodos sin Palatio ut plurimum celebrabant, etiam sub Carolo Calvo post ostavam synodum. Verùm sinis quoque præcipuus istius Canonis est, docere, Principis præsentiam non esse necessariam, ut ex ejus, verbis colligitur, quæ sunt ista: llud autem tanquam perosum quiddam ab autibus vostris repulimus, quod à quibussam imperitis dicitur, non posse synodum absque Principali prasentia celebrari: cum nusquam sacri Canones convenire Principes seculares in Conciliis sainverint, sed solos. Antistites, Unde nec intersuis seculares in conciliis sainverint, subjungit quidem ista: neque enim sas est saculares principes spectatores seri rerum, que Sacerdotibus Dei nonunquam evenium: Sed hæc dictorum potius rationem quam expressam continent prohibitionem.

Nunquid tunc libera est Ecclesia, cum ei dominantur Principes sæculares? Quando Reges non eo moventur Ecclesiastica disciplina zelo, que starrebent Coroles M.

fiasticæ disciplinæ zelo, quo flagrabant Carolus Magnus, Carlomannus, Ludovicus Pius, & alii quidam, nonne me-Q 3 tuen-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

•

ECCLESIÆ GALLICANÆ. LIB. 111. 127 elefia invitati accedant ; si verd quis Laicorum ad concertandum ; & cooperandum ab Ecclesia invitatur, licer hu:usmodi cum reverentia; si forte voluerit, obsemperare se ascissemibus. In hoc autem quod liberam, & indefinitam facultatem Laicis non concedit, libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ, ut communiter definiuntur, consentit. Concordans prioribus Conciliis, ut verbis ipfiusmet Canonis CAPUT VIII. De Regibus Christianissimis libertatum Ecclesia Gallicana defensoribus, & de Universitate Parisiensi earum propugnatrice. 1. P Etrus de Marca, & Petrus Puteanus, qui ad libertates in temporalibus Romano Pontifici non fubjaceat; varia veterum Regum exempla Summis Pontificibus resistentium in rebus ad deminium, aut regimen temporale spectantibus, referunt, fed quid de illis fentiendum fit ex dicendis circa primam propositionem in libro sequenti intelligetur. 2. Hic tantum animadvertendum est Principes , dum jura fua se tueri profiterentur , libertatem quidem Regni obtendisse, non autem libertates Ecclessæ, sed potius adversus illos, has libertates suisse allegatas: Quando, inquit Gotssidus in opusc. ad Callixtum Papam cap. 6. Ecclesia Seculari Potestatis subjicitur, que ante Domina erat, ancilla essicitur, & quam Christus Dominus dictavit in Cruce , & quass propriis manibus de suo sangaine scripste, chartam libertatis amittit. Dixerat autem cap. 4. Rex, & Romanus Pomifex cum unus contra alium, alter pro Regni confuetudine, alter pro Ecelefiz libertate erigitur, REGNVM ILLAM CONSVETYDINEM OB-TINERE NON POTEST, NEC POTERIT; & Ecclefia sua liberta-tis amittit plurimim. Non à Philippo IV. sed à Bonifacio VIII. Ecclesiæ libertas allegabatur. Rex tantum libertatis nomen ad fignificandam liberationem à jugo legis Mosaïcæ, aut à Diabolica tyranide institutum volebat, ideoque illam Laicis cum

3. In

Ecclefiafticis effe communem.

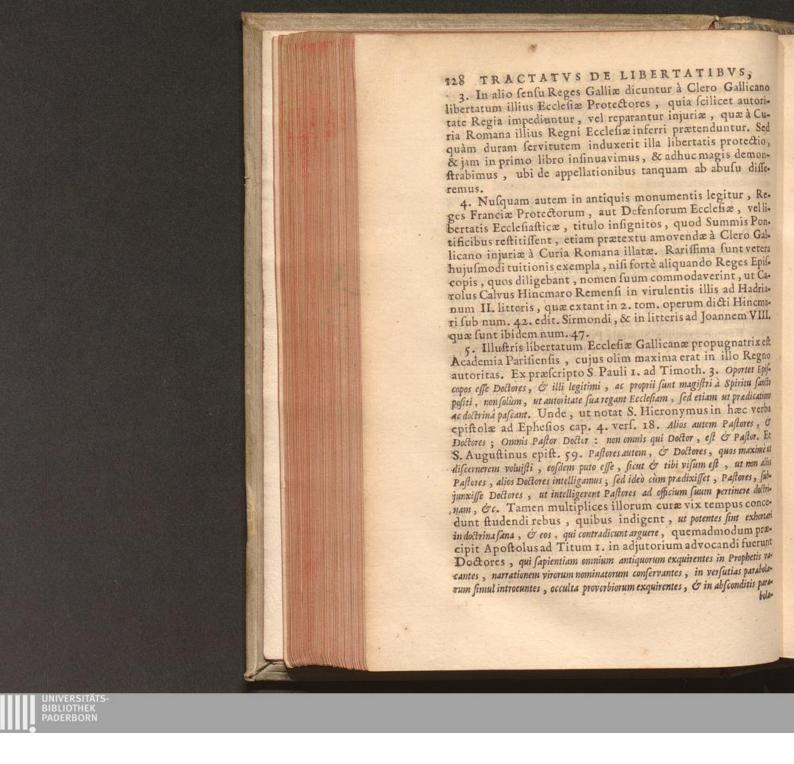
0-1-

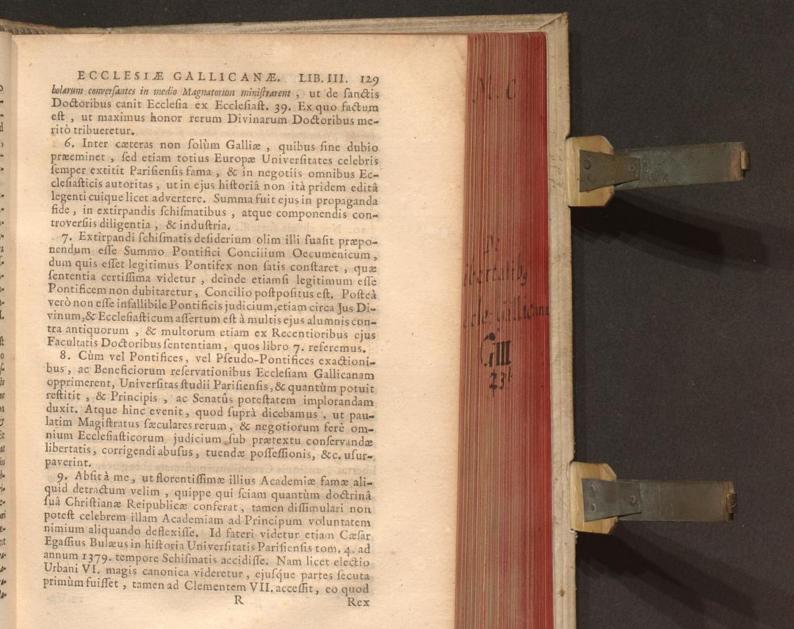
m

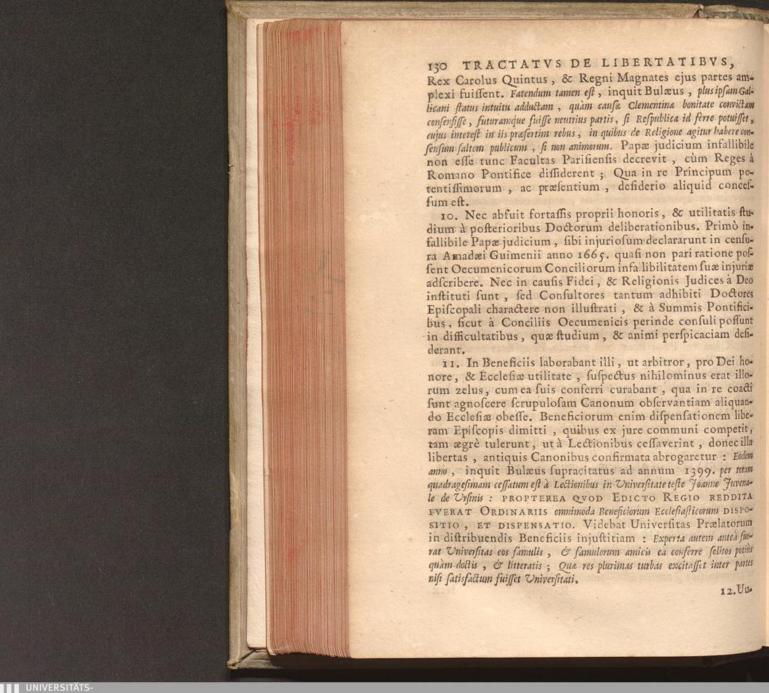
Į. į.

in Pe

j.

ECCLES I & GALLICAN & LIB. III. 131

12. Undè patet quam incongruè libertates Ecclesiæ Gallicanæ in illibata antiquorum Canonum custodia eorumque adversus Summum Pontificem propugnatione collocentur quandoquidem Universitas Parisiensis antiquis Canonibus, Beneficiorum collationes Episcopis adscribentibus, derogandum censebat; urgebatque, teste codem Bulæo, ut illa collatio Summo Pontifici reservaretur, quem sperabat æquius illa dispensaturum. Sunt alia quamplurima in historia prædicta, ex quibus constat Universitatem Parisiensem in suum commodum Canonibus per privilegia derogari à Summis Pontificibus impetrasse.

13. Donentur sanè Beneficiis viri graduati, dummodò Universitates nonnisi capaces ad gradus promoveant, iique aliundè Beneficiis digni sint. Consulantur in rebus obscuris, & dissicilibus Doctores pietate, ac doctrina celebriores, sed supremæ Romani Pontificis autoritati antiqua reverentia, & debita restituatur obedientia; salva sint Universitatibus sua privilegia, sed autoritas à qua emanarunt, ut par est, excolatur.

CAPUT IX.

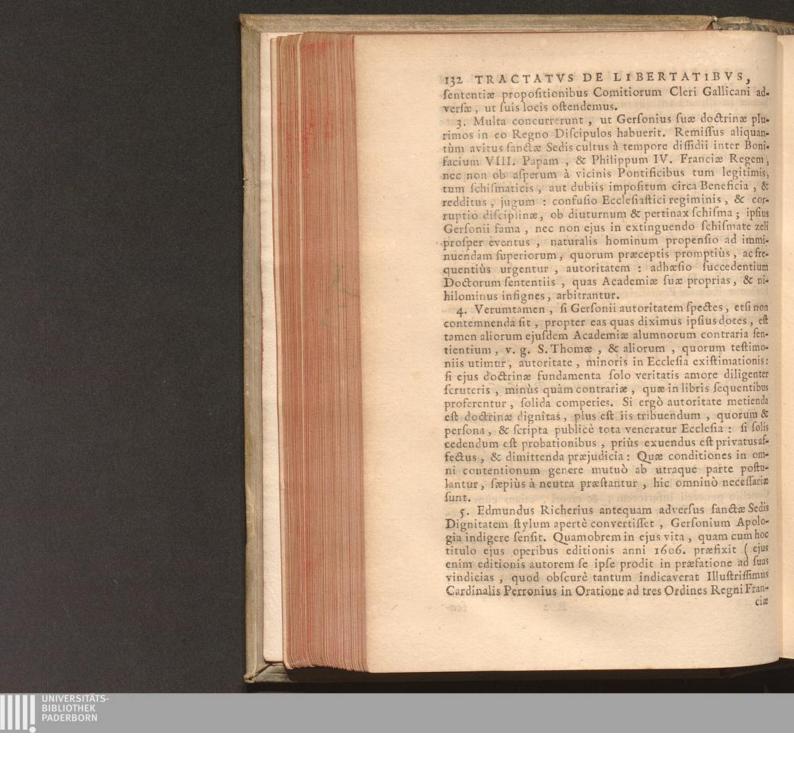
De Joanne Gersonio Cancellario Parisiensi.

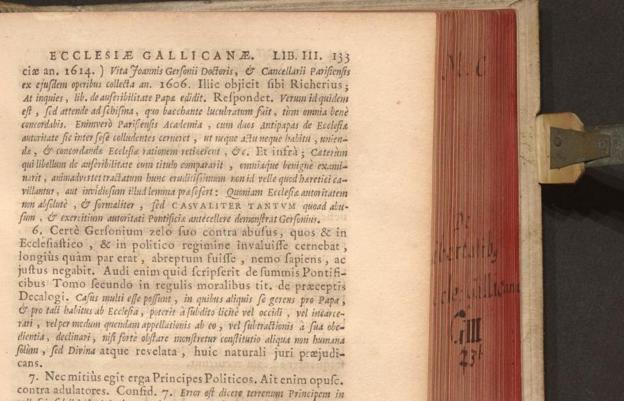
S I libertates Ecclesiæ Gallicanæ doctrina Illustrissimorum Antistium Conventus Parisiensis continerentur, non immeritò earum præcipuus Autor laudaretur Joannes Gersonius Universitatis Parisiensis Cancellarius, vir pro sua pietate, doctrina, & zelo plurimum commendandus. Ipse enim Primus ex Theologis Catholicis Summum Pontissee Concilio generali inferiorem, & errori, etiam cum tanquam supremus Pastor aliquid toti Ecclesiæ side Divina credendum proponit, obnoxium esse docuit; Quæ duo capita principaliora sunt; alia etiam tradidit, sed non adeò absolute.

2. Non potuit tamen Gersonius ab antiquorum doctrina ità recedere, quantumvis adversus immensos sui temporis abusus stomachatus, quin plures supersint in ejus operibus

R 2 fen-

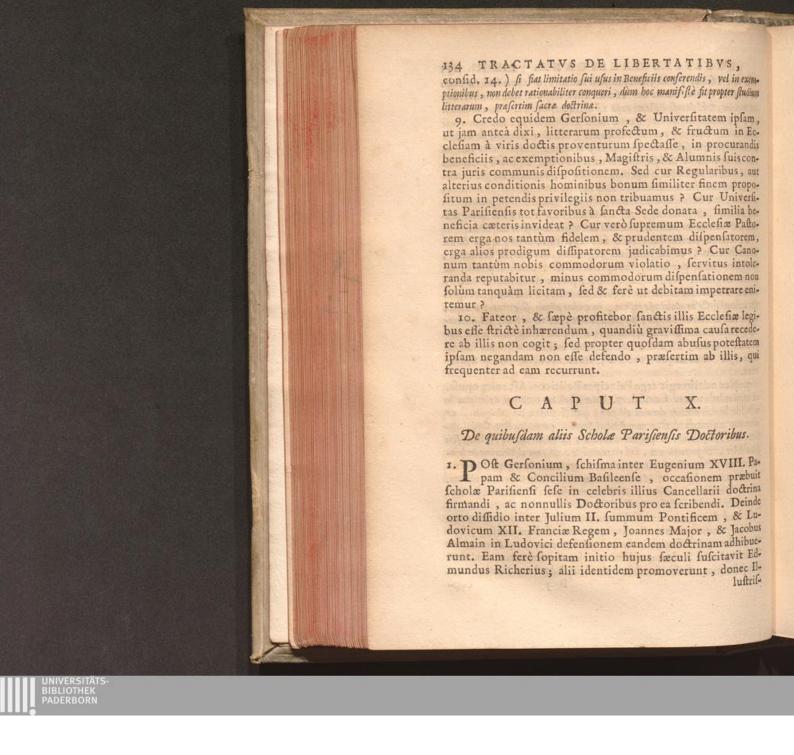

7. Nec mitius egit erga Principes Politicos. Ait enim opusc. contra adulatores. Consid. 7. Error est dicere terrenum Principem in nullo suis subditis dominio durante obligari, quia secundum jus Divinum, & naturalem aquitatem, & verum dominii sinem, quemadmodum subditi debent sidem, substitutem, & servitium domino, sic etiam dominus subditis suis sidem debet, & protectionem, esse con manifeste, & cum obstinatione in injunia, & de fasto prosequatur Princeps, tunc regula hac naturalis: Vim virepellere lices locum habet, & id Seneca in Tragediis. Nulla Deogratior victima, quam Trannus, & e. Adidem est Tullius 3. de Ossiciis. Vide serm. ad Regem nomine Universitatis Parisiensis.

8. Sed si in communi Gallicanarum libertatum definitione stemus, non poterit Gersonius earum fautor censeri, qui Canonibus, præsertim in savorem Litteratorum, & maximè Theologorum, derogandum pluries sensit. Status Pralationis (inquit in opusc. de statibus sub titulo de statu Præsatorum

R 3 con-

ECCLESIÆ GALLICANÆ. LIB. III. 135 Iustrissimi Præsules Parisiis congregati; sua declaratione, ac Regis brachio adversus renitentes invocato, eam ita stabilire conati sunt, ut ab ea nemo dissentire auderet, & ex modernis aliis eam palam profitentibus, aliis impugnare non audentibus, ad posteros tanquam indubitata transmittere-2. Sed non defuerunt unquam in Gallia, nec in ipsa quidem schola Parisiensi, qui summi Pontificis causam tuerentur: &, quæ veritatis vis est, sperandum est non defore, qui absque præjudicio, & privato affectu de rebus judicent, & contemtis pollicitationibus, & minis, quod sentiunt, liberè promant. 3. Non est autem hic de singulis dicendum, qui prædictam doctrinam, vel propugnarunt, vel impugnarunt. Cum enim ejus defensorum opuscula collegerit in suis vindiciis Edmundus Richerius , illa simul cum ejus Libello de potestate Ecclesiastica, & politica in libro nostro octavo recensebimus : eorum autem, qui contra senserunt testimonia circa quamlibet propofitionem referemus. 4. Sed non idem fuit omnium illius doctrinæ propugnatorum aut scopus, aut affectus. Quidam enim, alii aliis modestius, Patronorum tantum seu Advocatorum personam sustinuerunt. Quidam nebulonum more pacem turbare studebant: alii injuriam sibi, ut putabant, illatam ulciscentes, dolorem hac ratione lenire conati sunt : alii vel eximii ingenii laudem, vel præmium aucupati sunt; alii, ut credere par est putabant obsequium se præstare Deo, ac veritati testimo-nium perhibere. Quæ autem, cujusque mens suerit, Deusstit. Nobis judicare non licet, nisi quantum corum verba, & stylus significant. Duorum tantum, utpote magis insignium specialis nunc temporis facienda est mentio, scilicet Edmundi Richerii in hoc capite, & Joannis Launoii in fe-5. Ne quis autem putet nos temere dixisse aliquos cam in

5. Ne quis autem putet nos temere dixisse aliquos eam in partem pravo affectu impulsos, præmittendum est quod scribit Henricus Spondanus ad an. 1627, num. 2. occasione censuræ libri Antonii Santarelli. Caterim, inquit, quoniam hac Dottomun Sorbonicorum disidia non aliunde procedebant, quam ex occultis schisma-

ti

uţ

1-

C+

0.

1,

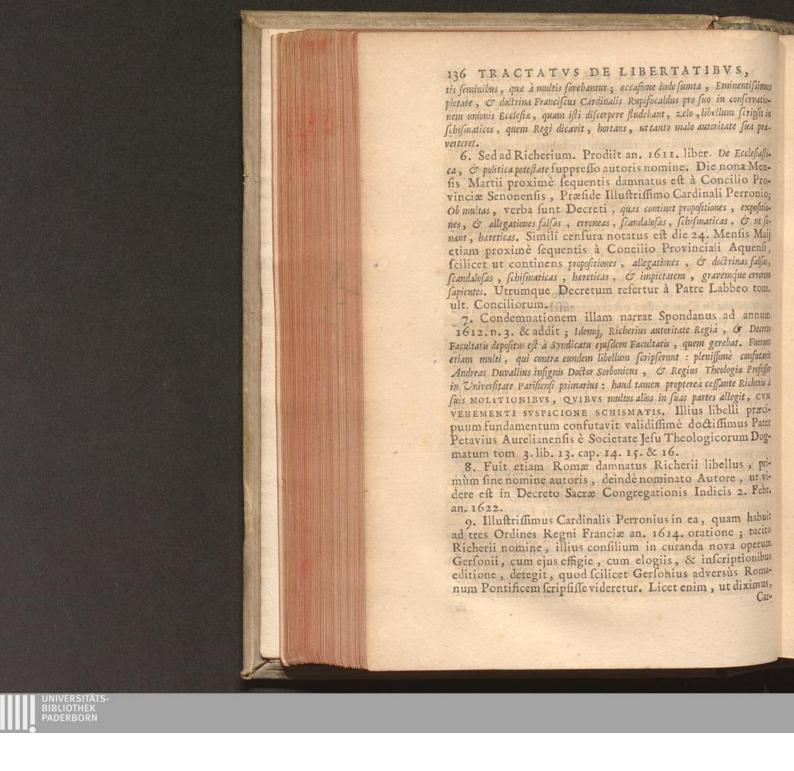
Ç.

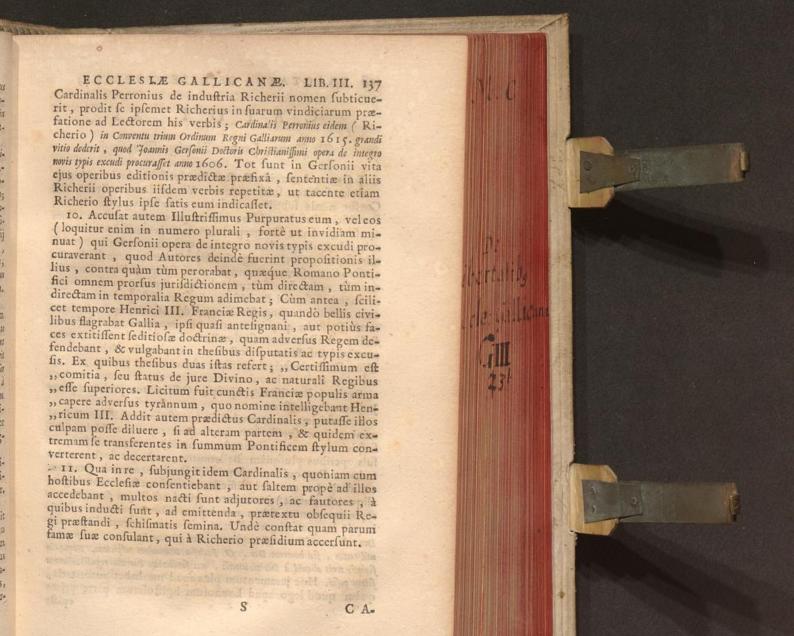
oa

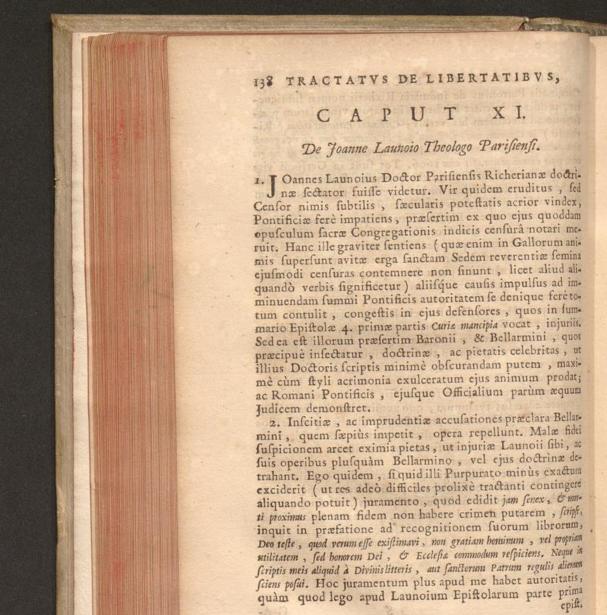
e-

115

[]-

epist. ultimâ, ubi cum conatus esset probare autoritate Clementis VII. Pontificem Conciliis subesse, subjungit. Nos Clementem, & Sedem Apostolicam sequimur, non Rainaldum, non Curiam: Abstr per Deum immortalem.

3. Præcipuum, ac ferè unicum Launoii principium est; in rebus Theologicis, scriptura, & traditione agendum: quod omnes Catholici libentissimè amplectuntur; Scripturæ autem sacræ verba juxta unanimem consensum Patrum accipi vult. Hoc etiam juxta mentem Concilii Tridentini, quod

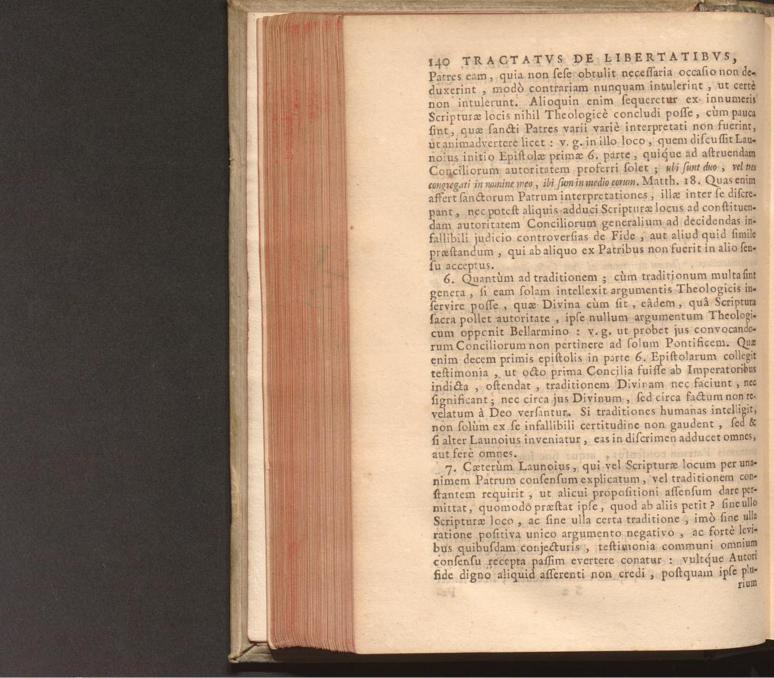
citat, nullus Catholicus inficiabitur.

4. Sed câ doctrinâ plurimum abutitur, verba Concilii Tridentini ad alium sensum inflectens: hæc enim funt verba Concilii sess. 4. Ad coercenda petulantia ingenia decernit, ut nemo sua prudentia innixus in rebus fidei, & morum ad adificationem doctrina Christiana pertinentium, sacram Scripturam ad suos sensus contorquens contra eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu. G interpretatione Scripturarum sanctarum, aut etiam contra unanimem consensum Patrum ipsam Scripturam sacram interpretari audeat. Vetat Concilium Scripturam interpretari contra fensum , quem tenuit, & tenet Ecclesia, aut contra unanimem consensum Patrum; sed non declarat falsa esse censenda quæcumque ab Ecclesia non sunt , ut vera declarata , vel aliquem Scripturæ sensum non esse verum , nisi eam omnes Patres ita interpretati fuerint. Omnia quidem , quæ circa fidem , & mores Scriptura facra contineri tenet Ecclesia, vel docet traditio Patrum omnium testimoniis comprobata, verasunt, & cer-ta; sed omnia, quæ vera sunt, & certa, & in Scriptura sacra continentur, non declarabit particulatim Ecclesia, nec unanimis Patrum consensus; atque fine hac declaratione, vel consensu nihil velle admittere tanquam verum, aut certum, etiamsi legitima consequentia ex aliquo Scripturæ loco deducatur, vel aliis solidis argumentis confirmetur, prorsus absurdum est.

5. Iniqua est igitur Launoii censura contra Bellarminum, quando ejus sententiam rejicit, eò quod non probetur Scripturæ sacræ testimoniis unanimi Patrum consensu expositis. Satis enim est, ut ex Scripturæ locis, quæ Bellarminus citat, sequatur conclusio, quam ex illis deducit, licet sancti

S 2 Pa-

rium aliorum idem neque affirmantium, neque negantium verba congessit, quasi unius, aut paucorum assertio, aliorum etiam in majori numero silentio non præponderet.

8. Argumenta Philosophica, & à vera Theologia aliena nuncupat, quæcumque à Scriptura, vel traditione non petuntur: Cum ipse aliquando rationibus utatur, quæ nec Theologo, nec Philosopho, imò nec viro gravi digna sint. Quem enim vel mediocris ingenii virum non pudeat istius, v.g. Launoii ratiocinationis Epistolarum parte prima, epist. ultima. Alexander VII. in Constitutione, quam in favoreme sententiæ asserentis Deiparam ab originali peccato fuisse præservatam edidit , utitur his verbis ; Accedentibus quoque plerisque celebrioribus Academiis. Inter Academias celebriores est Parifienfis. Academia Parifienfis non habet aliud fundamentum suæ opinionis præter Decretum Concilii Basileensis sest. 36. Itaque si Alexander VII. Academias celebriores Parifiensem, & Coloniensem ex eo approbat , qued Immaculatam Virginis Conceptionem propugnaverint , BASILEENSE Concilium approbet necesse est, Notat autem (ut videas quo judicio ratiocinationem suam componat) sessionem 36. deposito Eugenio, substituto in illius locum Felice V. & beato Ludovico Cardinali Arelatensi Praside celebratam esse. Quasi Alexander VII. non solum approbaverit Decreta Concilii Basileensis Summum Pontificem Concilio subjicientia, sed etiam Eugenium IV. ritè depolitum, & Amedeum legitimum Pontificem declararit in constitutione circa Conceptionem B. Virginis, in qua ne verbum quidem de illis facit, quæque necessaria omnino non fuisset, si Concilii Basileensis rem eandem statuentis sess. 36. recepta fuisset autoritas.

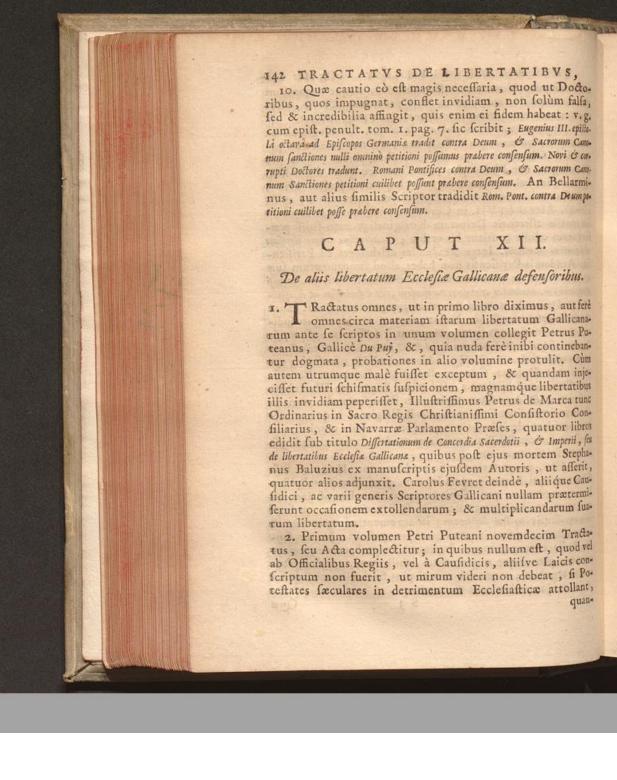
9. Alia, prout feret occasio, adducemus. Hænunc sufficiant ut qui Launoii opera legunt, præsertim ejus Epistolas, quæ omnes, paucissimis exceptis contra Pontificiam autoritatem tendunt, agnoscant in styli acrimonia, censuræ suis opusculis inustæ dolorem; in argumentis frequentius ab co tractatis, ac ferè in omnibus ejus epistolis, Jurium sanctæ Sedis extenuandorum studium, in probando argumentorum, plerumque negativorum debilitatem, aut conjecturarum argutias, atque ità non ci plus sidei tribuant, quam

obtinere ejus probationes mercantur.

S 3

Quæ

ECCLESIE GALLICANE. LIB. 111. 143. quandoquidem hujusmodi Autorum rationes temporales, crescere putantur, decrescente autoritate Ecclesiastica, ut etiam qui Clericali charactere infigniti ad officia sæcularia promoventur, sæpè laicalem jurisdictionem protendere magis nitantur , quam spiritualem , ut deberent , illæsam servare. Inserta quidem est primo volumini quædam deliberatio Cleri Gallicani, sed occasione tantum apologiæ à Carolo Faye Senatore Parisiensi compositæ, unde in Actorum indice non fit illius distincta mentio, quasi quæ ab Ecclesia ema-nant, ad libertates Ecclesiæ Gallicanæ non pertinerent, nisi quatenus ad Regem, aut ad Magistratus sæculares or-

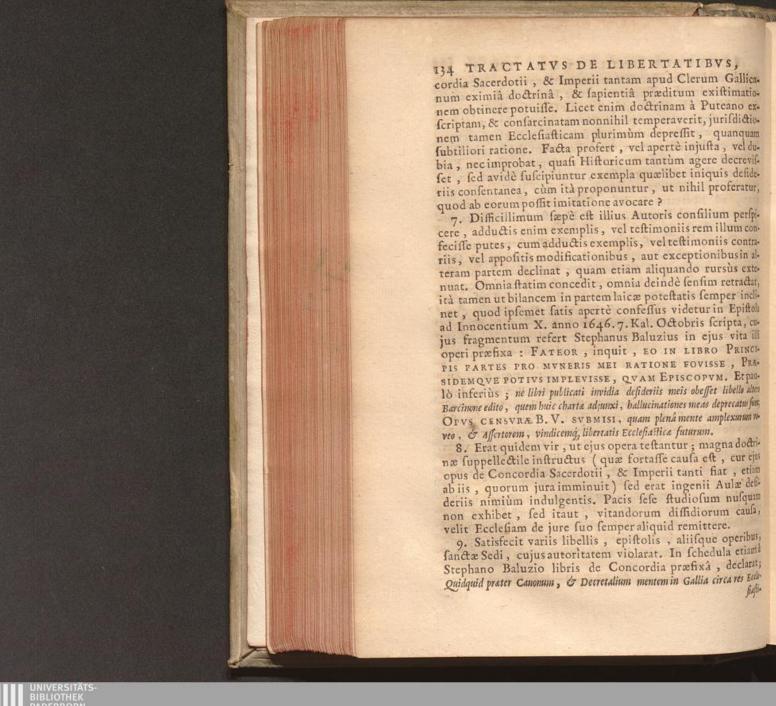
3. Fuerant autem scripti omnes illi Tractatus, aut sere omnes tempore diffidiorum inter Romanam Curiam, & Gallicanam, omnes post schisma inter Pontifices Romanos, & Avenionenses, Ab Autoribus Potestati Ecclesiasticæ parum æquis, imo si Optato Gallo credimus, quod ipse affirmare non ausim, plerique ab hæreticis. Quamobrem quæ-cunque ibi continentur, cum & ab Autoribus suspectis profecta fint, & ab antiquitate non commendentur, non majorem merentur fidem, quam quæ probationibus elicitur, quæ tamen aut nullæ funt, aut raræ, ac debiles.

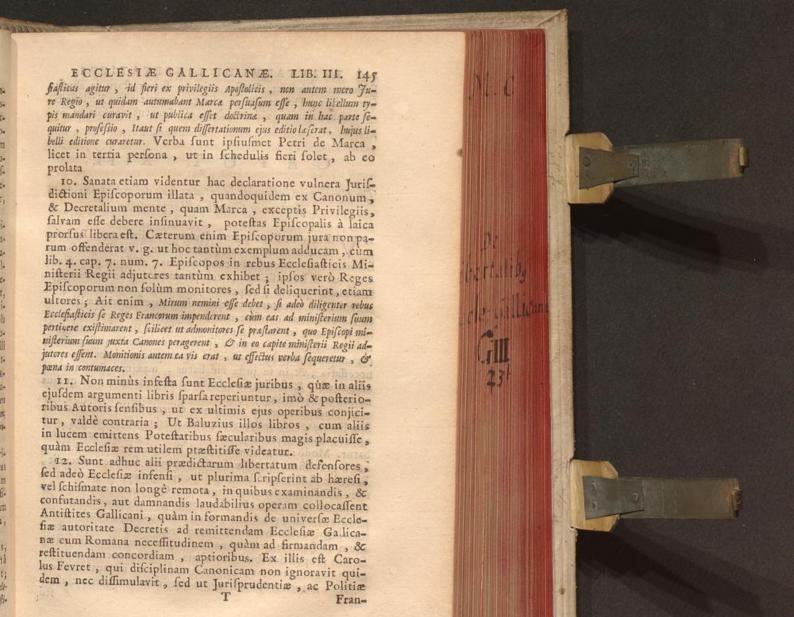
4. Alterum volumen in guadraginta capita distinctum edidit Puteanus, ut hunc defectum suppleret. Sed eò tendunt omnia, ut dignitas, & autoritas Regis, Regiorumque officialium contra Ecclesiæ jura extollantur. Nullum enim est, in quo de illis principaliter, vel saltem, quamvis rarissimè, minus principaliter non agatur. Ut intelligas non hic veras Ecclesia libertates exponi, sed viam indicari, quailla in servitutem redigenda, vel reducta jam sit à sæcularibus potesta-

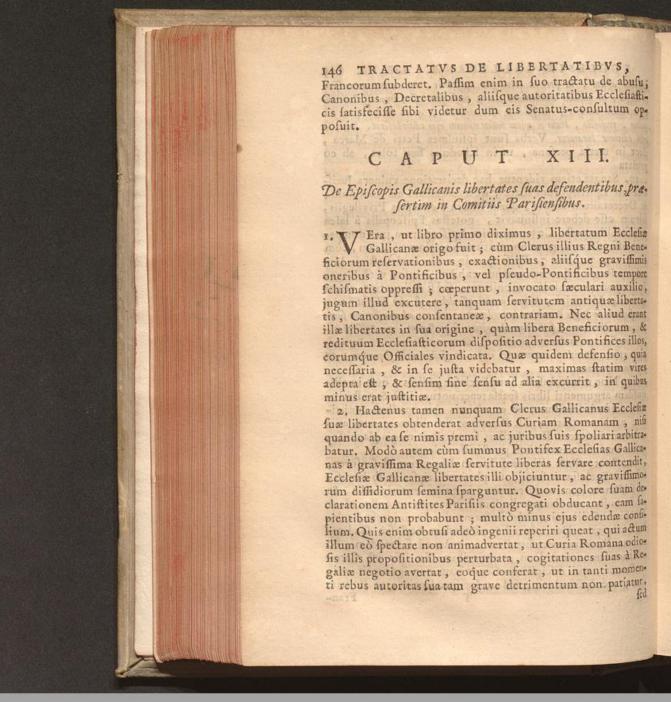
5. Videtur voluisse Puteanus Regi Christianissimo, ut alio volumine plura Regna, plurimasque Provincias, ità istis libris Ecclesiam ipsam omnino subjicere, ut ei supremo dominio uti liceat, in Ecclesiam quidem Gallicanam, quan-do, & quantum libuerit, in alias verò ditiones cum viribus superior extiterit.

6. Non semel demiratus sum libros Petri de Marca de Con-

fed malit Ecclesias Gallicanas libertate, quam Sedem Apostolicam autoritate, ac dignitate sua carere.

3. Equidem licetilla declaratio hoc tempore non prodifset, quo unicuique facillimum est, quis ejus fuerit scopus per-

spicere, que ad probandam illius necessitatem adducuntur ra-

tiones, fidem facere nullatenus possent.

4. Metuendum scilicet erat, ne Innocentius XI. in consiliis præceps, ad nova molienda proclivis, Principum Christia-norum autoritati infensus, bellorum, ac dissidiorum amans, Regem Galliæ, confilii, & virium inopem à Throno deturbaret, Regnumque opprimeret, nisi tanto malo Clerus Gallicanus quamprimum occurreret, primamque propolitionem veluti aggerem impetuofissimo huic torrenti opponeret. Metuendum scilicet erat , ne summus Pontifex suis , suorumque commodis intentus Ecclesiasticum regimen in tyrannidem converteret, neve præ desiderio parentes divitiis, aut potentia fæculari augendi, Ecclesiasticam disciplinam pesfundaret, omnium inferiorum Prælatorum jurisdictionem ad se traheret, Ecclesiæ denique statum universum confunderet, nifi œcumenici Concilii autoritas Pontificiæ modum adhiberet. Metuendum scilicet erat, ne Romanus Antistes Canonicæ disciplinæ hostis, antiquos Canones, præsertim Conciliorum œcumenicorum, & Patrum traditionem, quæ sunt Gallicanarum libertatum fundamenta, convelleret, nisi tertia propositione in tuto posita fuissent. Metuendum scilicet erat, ne fides ab Innocentio XI. labefactaretur, & Fideles in errorem sacris Scripturis, aut constanti traditioni contrarium conjicerentur, nisi quarta propositione docerentur, non esse irreformabile summi Pontificis judicium.

5. At Ecclessa Gallicana Decreta, & libertates multi diruere moliuntur. Ne unus quidem Catholicus id moliatur, siquidem de illis libertatibus est sermo, quarum fundamenta Sacris Canonibus, & Patrumtraditione nituntur. Si autem libertates appellantur, quæ veram Ecclessæ libertatem perimunt, quæ decreta Ecclessæ minus commoda quantumvis justa, & antiquæ disciplinæ consentanea, respuunt; quæ innocentes iniquis desideriis sese accomodare recusantes crudelissimè persequendi facultatem præbent; quæ Vicarii Christi mandata contemnunt,

T 2 præ-

